

Inatsisartunut ilaasortaq
Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqtigiit
E-mail aqqutigalugu nassiunneqarpoq uunga: inatsisartut@ina.alla.gl

§ 37 naapertorlugu apequtit 2022-190 angallatinik nakkutillineq pillugu

17-10-2022

Inatsisartut suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu, Naalakkersuisunut tingerlaataannarsorlutik angallatinik nakkutillineq pillugu apeqquteqarsimavutit. Apeqqutitit uannut akineqartussanngorlugit nassiunneqarput.

Suliap normua 2022 - 20067
Allakkat normua 21415328

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup apeqqutinut akissuteqarnissaminut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut akissutinik piniarsimavoq.

Postboks 1037
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqutit ataasiakkaarlugit tulliuttuni ilanngunneqarput akissutinik malitseqarlutik. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akissutai taakkununnga ilanngunneqarput.

- 1. 2018-imi Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup aasalersoq umiarsuarnik nakkutillineq tamarmiusoq pillugu suleqatigiinnerup annertusineqarnissaa pillugu Issittumi Sakkutooqarfik saaffigaa, taakkunungalugu umiarsuit tingerlaataannallit, Kalaallit Nunaata imartaanut tikittartut aamma umiarsuit tingerlaataannallit, Kalaallit Nunaata imartaanit aallartartut ilaatinneqarput. Suliaq tamanna sumut killippa?**

Aallarniutigalugu innersuussutigissavara akissuteqaat taamani Naalakkersuisuusimasup Inatsisartunut saqqummiussaa immikkoortoq FM2019/197, Angallatit tingerlaataannarsortut nunatsinnut tikikkaangamik isaaviup kingumullu nunatsinnit aneqqinnissamat isaaviup nakkutigineqarnissaat atatillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut. Taamani Naalakkersuisup akissuteqaamminni nassuiaateqarfigaa tamakkiisumik qanoq nakkutiginnineq ingerlanneqartarnersoq. Akissuteqaat akissummi matumani ilanngunneqarpoq **Ilanngusaq 1-itut**.

Maanna apeqqutigineqartunut Naalakkersuisut innersuussutiginiarpaat siornatigut apeqqutigineqartunut nr. 1-imut assingusumut akissutaasimasut § 37 naapertorlugu apeqqut 2019-302, 11. oktober 2019. Apeqqut Peter Olsen, IA-mit apeqqutigineqarpoq, massakkutut apeqqutigineqartunut pissutsinut assingusunut apeqqutaalluni. Akissutaa **Ilanngusaq 2-tut** matumani akissummi ilanngunneqarpoq.

Taamani, maannakkutut suli atuuttumik, akissuteqaammi imatut allassimavoq:

"Ilangaaserinikkut angallatinik nakkutillineq, matumanilu tingerlaataannarsortut ilaapput, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit aqunneqarpoq.

Ilangaaserinikkut nakkutillineq nunami ingerlanneqarpoq.

Taamaamat Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik, angallatinik ilanngaaserinikkut nakkutilliisunik imaannarmi ingerlatsisinnaangilaq. Ilangaaserinikkut nakkutilliineq nioqqutissanik assigisaanillu unioqqutitsisumik eqqussuineq avammullu annissineq kisiat killilersorniarlugu ingerlanneqarpoq. Nunamut tikittartut kinaassutsimut sulinernullu allagartaannik nakkutiginninneq il. II., ilanngaaserisut nakkutilliinerisa avataaniippoq.

Taamaattumik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik nunap sineriaani illoqarfinni, nunaqarfinni, umiarsualivinni mittarfinnilu tamakkiisumik najuussinnaangilaq.

Tamanna peqqutigalugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik suleqatitoqqaminik suleqataaminillu suleqatigiinnertik annertusarusuppaat. Assersuutigalugu TelePostimik suleqateqarneq ingerlalluarpoq. Taassuma saniatigut 2018-imi Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik Issittumi Sakkutooqarfimmut angallatit nalunaarsorneqarneranik annertunerusumik suleqatigiinnissaq pillugu saaffiginnissuteqarpoq.

Issittumik Sakkutooqarfik sinnerlugu toqqaannartumik akissuteqartoqarsinnaangilaq. Issittumik Sakkutooqarfiup nittartagaanni allaqqavoq, Issittumi Sakkutooqarfiup sakkutuunut inuinnarnullu Issittumi suliasat ingerlakkai, suliasaallu pingaarnersut makkuupput: Kalaallit Nunaat Savalimmiullu illersornissaat, Nakkutilliineq nammi-niissutsillu illersugaanera, Aalisarnermut nakkutilliineq, Ujaasineq annaassiniarnerlu, Pinngortitamik nakkutiginninneq, Mingutsitsinermik pinaveersaartitsineq, Immap itisussusaanik uuttortaaneq assigiinngitsunillu innutaasunut iluaqutaasunik sullissineq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmik suleqatigiinneq assigiinngitsunik innuttaasunut iluaqutaasumik sullissinermut atavoq, taamaalilluni Issittumi Sakkutooqarfiup suliaata ataatsimut isigalugu annikinnerusuniippoq.

Saniatigullu oqaatigineqarsinnaavoq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup piffissami tingerlaataannarsortunik nakkutiginninnini annertuumik annertusisimmagu.”

Naalackersuisut akissuteqaatiminni allami oqaatigaat, tingerlaataannarsorluni angallatinik nakkutiginninneq 2019-imi annertusisimasoq. Tamannalu ilaatigut Diskomi ingerlanneqartoq, Akileraartarnermi Aqutsisoqarfik Ilulissani ilanngaaserisunik marlunnik sulisoqarnerisa malitsigisaanik.

Tassunga ilanngullugu oqaatigineqassaaq Naalackersuisut paasisaat malillugit, maassakkut sooranartut pissutigalugit tamanna Arktisk Kommandop sulisuinik atortuinillu annertuumik atuinarmaat, siullertummi Kalaallit Nunaata sakkutooqarnikkut illersornissaa isumagisussaagamikku.

- 2. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraaruserinikkullu suliani siammasissuni suleqatigisaata (Nuup avataani illoqarfinni Tusass) umiarsuit tingerlaatillit, nunanit allaniit toqqaannartumik tikinnissaminnik nalunaaruteqarsimasut sapinngisamik annertunerpaamik misissuiffigisar-paat, tingerlaatillit nunatsinnut tikittunik ikiaroorartumik arsaarinnissute-qartoqarsimava?**
 - a. Arsaarinnissutingineqartoqarsimappat 2019, 2020, 2021 qassiuppat?**

Ikiaroorartunik arsaarinninneq eqqartuussiviit suliassaasa ataanniippoq, takuuk pinerluttulerinermi inatsisip kapitali 37. Arsaarinninnermut suliassaq politiinit eqqartuussivimmuut tunniunneqartarpoq. Kisianni politiit akiliisitsinnermut suliassanut atatillugu eqqartuussivikkunngikkaluarluni arsaarinnissinnaavoq, takuuk eqqartuussisoqarnermi sulinermi inatsimmi § 440, imm. 1.

Politiit ikiaroorartunik arsaarinnissinnaapput, taamaaliornissamut tunngaviusut naammassineqarsimappata, takuuk eqqartuussisoqarnermi sulinermi inatsimmi § 422, imm. 3. Assinganik namminersortut, tassunga ilanngullugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Ilangaaserisoqarfik aamma suleqatigineqartut, ikiaroorartumik arsaarinnissinnaapput, takuuk eqqartuussisoqarnermi sulinermi inatsimmi § 424. Arsaarinnissutigineqartut piaarnerpaamik politiinut tunniunneqassapput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Ilangaaserisoqarfik tingerlaataannarsorluni angallatini ukiuni 2019-2021-mi ikiaroorartunik arsaarinnilluni tigusaqarsimanngilaq, tassunga tunngatillugu piginnaasaqarneq piginnamikkku, kisiannili inatsisunik unioqutitsilluni nioqputinik arsaarinnissuteqarsinnaalluni il.il.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Ilangaaserisoqarfik nalunaaruteqarpoq tingerlaataannarsorluni angallatini ukiuni 2019-2021-mi ikiaroorartunik arsaarinnissuteqarsimanngilaq.

Tassunga atatillugu erseqqissarneqassaaq, tamanna paasineqassanngimmat ilangaaserisut tingerlaataannarsorluni angallatini piffissami taaneqartumi misissuisimanngitsoq.

Naalakkersuisulli misissuisarnermut tunngatillugu kissaatigaat qasseriarlutik misissuisimanermit paasissutissiinnaanatik, paasissutissiinermi taamaattoq atornerlunneqarsinnaammat.

3. Tingerlaatillit nunatsinniit avalannialeraangamik nassataannik ujaqqanik nalilinnilluunniit allanik nassarnersut tamakkiisumik misissuisoqartarpa?

Aallarniutitut innersuussissutigineqassaaq immikkoortumut akissut 3.a § 37 naapertorlugu apeqqummut 2018-181 8. august 2018. Apeqqut Peter Olsen, IA-mit apeqqutigineqarpoq, pissutinullu matumani apeqqutigineqartut assinganik apeqqutaalluni. Akissuteqaat **Ilangussaq 3**-tut ilanngunneqarpoq, tassanilu ilaatigut allassimavoq:

"Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik tassunga imatut akissuteqarpoq: Nakkutillineq nioqputissanik eqqussuineq annissuinerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 30. oktober 1992-imeersumi § 29 aamma § 30, kiisalu § 32 naapertorlugit ingerlanneqarpoq, tamatumunngalu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik isumaginnittuuvoq. Umiarsuit nunanit allaneersut, aalajangersimasunik angallaveqanngitsut, Kalaallit Nunaata imartaani angalasut umiarsualivinni oqartussaasunut nalunaartussaataapput, aammalu Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmuut tikinnissartik kingusinnerpaamik nalunaaquttap akunnerinik 24-nik sioqqullugu piffissaq tikiffissatut naatsorsuutigisartik ilisimatitsissutigisussaavaat.

Umiarsualivimmi oqartussaasut umiarsuup piffissaq tikiffissaatut naatsorsuutigisaa pillugu nalunaarummik tigusaqarnerminni erngerlutik tamanna akileraaruserivimmut nalunaarutigissavaat, kiisalu umiarsuit nalunaaqqaaratik tikittut nalunaarutigisassallugit. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraaruserinikkullu suliani siammasissuni suleqatigisaata (Nuup avataani illoqarfinni Post Greenland) umiarsuit tingerlaatillit, nunanit allaniit toqqaannartumik tikinnissaminnik nalunaaruteqarsimasut sapinngisamik annertunerpaamik misissuiffigisarpaat."

Aamma apeqqutip 4-mut akissut innersuussissutigineqarpoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Ilanngaaserisoqarfik sulisut atortullu pissutigalugit tingerlaataannarsorlutik angallatit aallartut tamatigut nakkutigineq ajorpaat. Tamanna aamma Kalaallit Nunaanni tingerlaataannarsorluni angallatit ikittuinnaanerannut pissuteqarpoq, ilaatigut pisariaqarmat anngiortumik eqqussuinissamut aqutit allat naleqquttut misissortariaqartarmata.

Tassunga ilanngullugu erseqqissarneqassaaq sutigulluunniit isumaliornissamut tunngavissaqanngimmat, tingerlaataannarsorlutik angallatini anngiortumik nunatsinnut eqqussuineq avammullu aallarussuineq, annertunerusumik ilimanaateqanngimmat angallatinut allanut sanilliullugu.

4. Umiarsualivimmi oqartussaasut umiarsuup piffissaq tikiffissaatut naatsorsuutigisaa pillugu nalunaarummik tigusaqarnerminni erngerlutik tamanna akileraaruserivimmut kiisalu umiarsuit nalunaaqqaaratik tikittut nalunaarutigisassallugit, umiarsualivimmi oqartussaasut tingerlaasersortut

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup Umiarsualiveqarnermut tunngasunut pisortaqarfik akissuteqarnissaminut akissutinik piniarsimavoq.

Sikuki A/S ilisimatitsivoq tingerlaataannarsorlutik angallatit Nuup umiarsualivianut tikiuttut tamaasa nalunaarutigineqartartut. Taassuma saniatigut Sikuki A/S-ip nalilerpaa tingerlaataannarsorluni angallatit 85 procentii Nuummum tikiuttartut nalunaarutigineqartanngitsut.

Sikuki A/S-p saniatigut umiarsualiveqarnermut pisortaqarfinniit akissuteqarnissamut killigitap iluani allanit akissuteqartoqarsimannngilaq. Paasissutissanik kingusinnerusukkut takkuttoqassagaluarpat paasissutissat taakku nassiunneqarumaarput.

a. Qassit 2019, 2020, 2021- ukioq manna ilanngullugu akileraartarnermut aqutsisoqarfimmut nalunaarutigisimavaat?

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik apeqqummut akissuteqarnissaminut umiarsualiveqarnermut pisortaqarfinnut akissutinik piniarsimavoq.

Sikuki A/S ilisimatitsivoq tingerlaataannarsorlutik angallatit piffissami taaneqartuni Nuummum tikiuttut imatut nalunaarsorneqarsimasut:

"2019: Nalunaarsuivitsinni nutaanngitsumi nanineqassapput.

2020: Nalunaarsuivitsinni nutaanngitsumi nanineqassapput.

2021: 6, tingerlaataannarsorluni angallatit marluk Nuummum ataasiaannarnatik tikiussimapput, tikiunnerit katillugit: 8.

2022: 18, tingerlaasersorluni angallatit marluk Nuummot ataasiaannarnatik tikiussimapput, tikiunnerit katillugit: 23".

Tasiilami, Maniitsumi aamma Upernavimmi Umiarsualiveqarnermut pisortaqarfiit piffissami 2019-2022 tingerlaataannarsorluni angallatinik tikittoqartarsimaneranik nalunaaruteqarsimangillat.

Sikuki nalunaarsuivimmi nutaanngitsumeersunik paasissutissanik pissarsiniarnissamik qinnuigineqarpoq. Suli nalunarpoq taakku pissarsiarinissaat teknikikkut ajornannginnersoq.

Qulaani paasissutissat avataasigut piffissaliussap iluani Umiarsualiveqarnermut pisortaqarfinniit allanit paasissutissanik tigusaqartoqanngilaq. Paasissutissanik kingusinnerusukkut takkuttoqassagaluarpas paasissutissat taakku nassiunneqarumaarput.

b. Ukioq manna tingerlaatillit qassit tikissimappat?

Takuuk apeqqummut 4.a.-mut akissut.

c. Qassillu ukiillutik nunatsinniinginnarsimappat?

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik apeqqummut akissuteqarnissaminut umiarsualiveqarnermut pisortaqarfinnut akissutininik piniarsimavoq.

Sikuki A/S nalunaaruteqarpoq, taamaallaat ilisimallugu tingerlaataannarsorluni angallat ataasiinnaq Kalaallit Nunaanni nunamut qaqqinneqarluni ukiisimasoq.

Qulaani paasissutissat avataasigut piffissaliussap iluani Umiarsualiveqarnermut pisortaqarfinnit allanit paasissutissanik tigusaqartoqanngilaq. Paasissutissanik kingusinnerusukkut takkuttoqassagaluarpas paasissutissat taakku nassiunneqarumaarput.

5. 2018-imi atorfillit sisamanik (ilanngaaserisut pingasut allaffimmiorlu ataaseq) ilaneqarsinnaanissaat siunertaasimavoq, Naalakkersuisut tingerlaatillit nunatsinni angalasut nakkutinginerunissaanut aningaasaleeqqissamaarpat?

a. Nakkutiginninnermut annertusaanermi ilanngaaserisut amerlisinneqassappat?

Naalakkersuisut nakkutilliinnermut pissutsit pillugit Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik ingerlaavartumik oqaloqatigisarpaa, suliniutit isumalluutillu naammagintumik oqimaaqatigiinnissaat qulakkeerniarlugu, nioqqutinik aamma inunnik nakkutilliinnermut atatillugu.

Tusagassiuutini maanna sammineqartorujussuuvoq, amerlasoorpassuit Kangerlussuaq aqqutigalugu hashimik anngiortumik eqqusseriaraluartut, tamanna soorunami suliniutinut aamma annertusaavoq, tassungalu sulisut atortullu atorneqarnerinik annertunerulersitsivoq.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik maanna ilanngaaserisoqarfimmi 10-nik sulisoqarpoq, tassunga atasumik ikiaroorartulerinnermut qimmit 7-it atorneqarput. Nakkutilliinnermut

suliniutit pingaarnerusumik sammitinneqarput timmisartoqarfiit anginerni aamma umiarsualivinni, saniatigut aamma nakkutilliilluni nunatsinni angalasoqartarpoq, tassunga ilanngullugu ilaatigut Narsarsuarmut.

Naalackersuisut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut aningaasaliissutit
qaffanneqarnissaannut, tingerlaataannarsorluni angallatit allat
misissuiffiqineqarnissaannut atugassanik, maannakkuugallartoq Inatsisartut
qinnuigissallugit pilersaaruteqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen

Angallatit tingerlaatillit nunatsinnut tikikkaangamik isaaviup kingumullu nunatsinniit aneqqinnissamut isaaviup nakkutigineqarnissaat atatillugu apeqquteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Laura Táunâjik, Siumut)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq

Inatsisartunut ilaasortap angallatit tingerlaatillit atorlugit anngiortumik eqqussuisoqarsinnaanerani annissuisoqarsinnaanerani nakkutilliineq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuuteqarneranut Naalakkersuisut qujapput.

Angallatinik tingerlaatilinnik nakkutilliineq pillugu apeqqut ukioq manna ukiorlu kingulleq Inatsisartunut ilaasortat arlallit § 37 naapertorlugu apeqquteqarnerannut tunngavissiivoq. Taamaattumillu apeqqutit taakku akissuteqarfigineqarneranni pissutsit assingi akissuteqaammi matumani Naalakkersuisunit sammineqassapput, aammali paasissutissanut itisiliissutaasunut atatillugu apeqqutinut taakkununga akissutit innersuussutigineqarlutik.¹

Angallatit tingerlaatillit atorlugit anngiortumik eqqussuisoqarsinnaanera annissuisoqarsinnaaneralu innuttaasunit toqqissisimanartinneqanngitsoq apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuummi oqaatigineqarpoq. Innuttaasut toqqissisimanerulersinniarlugit qanoq iliuuseqartoqarsinnaanera pillugu oqallinnissamik pisariaqartitsisoqarmat Naalakkersuisunit ilisimaneqarpoq. Taamaattumillu aallarniutigalugu erseqqissaatigineqassaaq suliassaqaarfimmi tamatumani suliap aaqiiviginiarneqarnerani innuttaasut toqqissisimasinnaasut Naalakkersuisut naliliipput.

Tamatuma saniatigut suliassaqaarfiup aallunneqarnissaanik siunnersuuteqartup kissaataa Naalakkersuisunit isumaqatigineqarpoq, tamatumani suliassaqaarfimmi iliuusissat erseqqinnerusumik paasissutissiissutigineqarnissaannut Naalakkersuisut periarfissinneqarlutik.

Taamaalillunilu suliassaqaarfimmi nakkutilliisoqarnissaanut piumassuseqarneq amigaatigineqanngimmat erseqqissaatigissallugu pingaaruteqartoq Naalakkersuisut isumaqarput. Taamaalillutillu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik suleqatigisallu angallatini tingerlaasersortuni 2018-imi assigiinngitsutigut nakkutilliinermik ingerlataqarput. Taama nakkutilliisoqarnerani ujaqqanik pinnerasaasiassanik pigisanilluunniit CITES-imi ilaatinneqartunik anngiortumik annissiniartoqarneranut assersuutissanik aalajangersimasunik

¹ § 37 naapertorlugu apeqquteqaat 2018-imeersoq:181 Inatsisartunut ilaasortamit Peter Olsenimit aammalu 2019:96 Inatsisartunut ilaasortamit Aqqa Samuelsenimit.

nassaartoqanngilaq. Taamaakkaluartoq angallatit tingerlaatillit imaluunniit ataatsimut isigalugu angallatit allat atorlugit anngiortumik eqqussuisoqarlunilu annissuisoqarsimasinnaanera tunngaviumik uppersineqanngilaq, taamaakkaluartoq nakkutilliinerit suliassaqaarfimmi tamatumani pasitsaassaqaarnerup annertuseriarneranik takussutissiingillat. Taamaattorli Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup suliassaqaarfik aalluppaa nakkutilliinerlu ingerlaavartumik annertusarneqarluni.

Tamatuma saniatigut nunatsinni ilanngaaserisoqarnermi nakkutilliinerimik suliassat umiarsuarni, angallatini tingerlaatilinni angallatinilu allani takkuttuni aallartunilu tamani 100 %-imik nakkutilliisoqarsinnaangimmat paasissallugu pisariaqarpoq. Nunatta isorartunera suliassap ingerlanneqarnissaanut ilaatigut ajornakusoortitsivoq. Angallatinik tingerlaatilinnik umiarsuarnillu nakkutilliineq ataatsimut isigalugu ajornakusoortuuvoq, tassa sulluaqqanut allaat misissorneqartussaammata, tamatumani immikkut atortoqarnissaq anersaartuutinillu atuinnissaq pisariaqarsinnaasarluni. Pissutsit taamaattut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup angallatinik tingerlaatilinnik nakkutilliinermini najuunneranut piffissamillu atuineranut soorunami sunniuteqarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nakkutilliineri tunngavissat atugassarititaasullu iluini naammaginartumik ingerlanneqarlutillu ineriartortinneqartut Naalakkersuisut isumaqarput.

Ukiuni aningaasanut inatsiseqarfiusumi 2018-imi ilanngaaserisoqarnermi nakkutilliinerimut suliassaqaarfimmut Inatsisartunit aningaasaliissutit amerlineqarmatali Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup periusissiaq suliaraa: Ilangaaserineq pillugu periusissiaq Inussuk 2018-2023. Ilangaaserineq pillugu periusissiami Inussuk 2018-2023-mi nutaatut ilaatigut ilaatinneqarpoq angallatinik tingerlaatilinnik nakkutilliineq. Ilangaaserineq pillugu periusissiap Inussuk 2018-2023-p atuutinneqalernissaa suli ingerlanneqarpoq. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup suleqatigisaanut nassiunneqarpoq aammalu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nittartagaani www.aka.gl-imi tamanut saqqummiunneqarluni.

Ilangaaserisut nutaat qimmillit atorfinitsinneqaqqammersut nakkutilliinerimik ilinniartinneqarnerat peqataatinneqarnerallu ilutigalugu nakkutilliinerimik suliniut annertusiartuuarinneqarpoq. Tamanna ingerlaavartumik ingerlanneqarpoq, tassa qimmitaarisap qimmimillu aqutsisup ilinniartinneqarnerat ukiumik ataatsimik-marlunnik sivilissuseqartarmat. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiimmi qimminik aqutsisutut sulisut maanna arfiniliupput.

Siunnersuuteqartumit innersuussutigineqartut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik Arktisk Kommandomut attaveqarpoq. Umiarsuarnik nakkutilliinerimik Arktisk Kommando Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiimmut qanoq ikiuussinnaanera suli sulissutigineqarpoq. Pisuni angallatit tingerlaatillit talittarfimmut sineriammulluunniit qanittumi allami talissimannngitsillugit taama suleqatigiinnissaq tulluartsuussaaq.

Ilanngaaserineq pillugu periusissiaq Inussuk 2018-2023-mi iliuusissat ilaanni innuttaasunik, suliffeqarfinnik oqartussaasunillu allanik suleqateqarnissamik siunnerfeqarput. Taamaalluni nunatsinni ingerlatsisunik amerlanernik suleqateqarnerulernissaq sulissutigineqarpoq, taakku angallatit tingerlaatillit aammalu taakku nunatta imartaani angalaarnerat pillugu paasisutissiisnaallutik. Aatsitassanut Aqutsisoqarfik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit suleqatigineqarpoq aammalu Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik suleqatigiinnissaq pillugu oqaloqatigineqarluni.

Ilanngaaserineq pillugu periusissiaq Inussuk 2018-2023-mi iliuusissaq alla tassaavoq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup suliniutini ersarissassammagit. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup suliassaqarfimmi ingerlataasa angusaasalu tamanut saqqummiunneqarnerulernerat innuttaasut toqqissisimangissuteqarnerannut annikillissisaataasinnaasoq neriutitigineqarpoq.

Angallatit nunatta imartaanut aqqusaartut nunattaluunniit imartaanit aallartut periutsit assigiinngitsut atorlugit nalunaaruteqartarnissamik pisussaaffiliisinaanermut atatillugu siunnersuuteqartoq isumaliuteqarpoq. Tassunga atatillugu immikkut oqaatigineqassaaq umiarsuit nunanit allaneersut aalajangersimasumik ingerlaarfinni ilaanngitsut aammalu nunatta imartaaniilersartut eqqarsaatigalugit taakku nunatsinni umiarsualivimmut talinnissaq naatsorsuutigineqartoq kingusinnerpaamik akunnernik 24-nik sioqqullugu umiarsualiveqarnermik oqartussaasut nalunaartussaataareermata. Umiarsualiveqarnermik oqartussaasut umiarsuup tikiffissatut naatsorsuutigisaminik nalunaarutaanik tigusaqarnermi kingornagut akileraartarnermik ingerlatsivik tamanna pillugu ingerlaannartumik nalunaarfigissavaa kiisalu umiarsuit tikinnissamik nalunaaruteqanngitsut nalunaarutigisassallugit.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aammalu ilanngaaserisoqarnermi suliassanik qitiunngitsumik ingerlataqarfinni suleqatigisat, soorlu Post Greenland angallatit tingerlaatillit nunanit allanit toqqaannartumik tikittutut nalunaarutigineqartut sapinngisamik nakkutilliivigisarpaat.

Inatsisitigut malittarisassanik nutaanik iliuusissanilluunniit aalajangersimasunik pisariaqartitsisoqarnersoq Naalackersuisunit ingerlaavartumik isumaliutigineqarpoq.

Taamaattumillu Aningaasaqarnermut Naalackersuisutut ukioq manna siusinnerusukkut naalackersuisoqarfiit akimorlugit suleqatigiissitaliornissaq aallarnerpara, taassuma nunatsinni takomariartitsinermik ingerlatsisut ingerlataannut maleruaqqusanut pitsanngorsaataasinnaasumik inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussinissamut periarfissanik misissuinissaq suliassaralugu. Suleqatigiissitaq imaani angallannermut angallatinut tingerlaatilinnut tingerlaateqanngitsunulluunniit qanoq iliuseqartoqarsinnaanermik suliaqassaaq.

Angallatit tingerlaatillit nunatsinnut tikittut nunatsinniillu aallartut pillugit nalunaaruteqarsinnaanermut pisussaaffiit sukannernerulersinnissaannik siunnersuuteqartup isumaliutai suleqatigiissitap misissuineranut ilaatinneqassapput. Aammattaaq allanik suliniuteqartoqassappat assersuutigalugu Naalagaaffiit Peqatigiit imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutaat naapertorlugu nunatta nunanut tamalaanut atatillugu pisussaaffii isumaliutigisanut ilaatinneqarsinnaassapput.

Naalackersuisut taama oqaaseqarlutik Inatsisartuni oqallittoqarnissaa qilanaaraat.

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen
E-mailikkut uunga nassiunneqarpoq: inatsisartut@inatsisartut.gl

**Tingerlaataannarsortunik nakkutilliineq pillugu § 37 naapertorlugu
apeqquteqaammut 2019-302-mut akissut**

Brevdato: 11-10-2019
Sags nr.2019-20218/AN2019 -
20872

Asasara Peter Olsen

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut suleriaasiat § 37, imm. 1 naapertorlugu, tingerlaataannarsortunik nakkutilliisarneq pillugu apeqqutunik Naalakkersuisunut nassiussivutit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit ingerlatinneqarput. Apeqqutit ataatingaani ataasiakkaarlugit issuarneqarput akineqarlutillu.

- 1. 2018-mi apeqquteqaatiga, 181/2018-mik normulernerqarsimasumi akissutigineqartoq naapertorlugu Issittumi Sakkutooqarfiup tingerlaataannarsortunik nakkutilliilernissaat annertusineqarpa?**
 - a. Aappiuppat taava qanoq annertusineqarpa?**
 - b. Naamiuppat sumik tamanna peqquteqarpa?**

Ilanngaaserinikkut angallatinik nakkutilliineq, matumanilu tingerlaataannarsortut ilaapput, Akileraartarnermik Aqutsisoqarfimmit aqunneqarpoq.

Ilanngaaserinikkut nakkutilliineq nunami ingerlanneqarpoq.

Taamaammatt Akileraartarnermik Aqutsisoqarfik, angallatinik ilanngaaserinikkut nakkutilliisunik imaannarmi ingerlatsisinnaanngilaq. Ilanngaaserinikkut nakkutilliineq nioqqutissanik assigisaanillu unioqqutitsisumik eqqussuineq avammullu annissineq kisiat killilersorniarlugi ingerlanneqarpoq. Nunamut tikittartut kinaassutsimut sulinerimullu allagartaannik nakkutiginninneq il. II., ilanngaaserisut nakkutilliinerisa avataaniippoq.

Taamaattumik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik nunap sineriaani illoqarfinni, nunaqarfinni, umiarsualivinni mittarfinnilu tamakkiisumik najuussinnaanngilaq.

Tamanna peqqutigalugu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik suleqatitoqqaminik suleqatitaassaminillu suleqatigiinnertik annertusarusuppaat. Assersuutigalugu Tele-Postimik suleqateqarneq ingerlalluarpoq. Taassuma saniatigut 2018-imi Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik Issittumi Sakkutooqarfimmut angallatit nalunaarsorneqarneranik annertunerusumik suleqatigiinnissaq pillugu saaffiginnissuteqarpoq.

Issittumik Sakkutooqarfik sinnerlugu toqqaannartumik akissuteqartoqarsinnaangilaq. Issittumik Sakkutooqarfiup nittartagaanni allaqqavoq, Issittumi Sakkutooqarfiup sakkutuunut inuinnarnullu Issittumi suliaassat ingerlakkai, suliaassaallu pingaarnerusut makkuupput: Kalaallit Nunaat Savalimmiullu illersornissaat, Nakkutilliineq namminiissutsillu illersugaanera, Aalisarnermut nakkutilliineq, Ujaasineq annaassiniarnerlu, Pinngortitamik nakkutiginnineq, Mingutsitsinermik pinaveersaartitsineq, Immap itisussusaanik uuttortaaneq assigiinngitsunillu innutaasunut iluaqutaasunik sullissineq.¹

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfimmik suleqatigiinneq assigiinngitsunik innutaasunut iluaqutaasunik sullissinermut atavoq, taamaalilluni Issittumi Sakkutooqarfiup suliaata ataatsimut isigalugu annikinnerusuniippoq.

Saniatigullu oqaatigineqarsinnaavoq Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup piffissami tingerlaataannarsortunik nakkutiginninnini annertuumik annertusisimmamagu.

2. Akissuteqaammi neriorsuutigineqartoq, tassalu ilanngaaserisut simasanik amerlineqarnissaat tamanna piviusunnngortinneqarpa?

2018-imut Aningaasanut Inatsimmut atatillugu ilanngaaseriveqarnermi nakkutilliineq nukittorsarneqarpoq. 2018-imut aningaasaliissutit 3,0 mio. kr.-nik qaffanneqarput. Aningaasaliissutit Inatsisartunit immikkoortinneqarput annerusumik hashimik eqqussuinermit akiuiniarnermik atugassatut, tassungalu atatillugu ilanngaaserisunik pingasunik allaffimmiumik ataatsimik atorfinitsitsinermi.

1. januar 2018-imiillu Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik ilanngaaserinermi atorfiit tallimat inuttassarsisimavaat. Atorfiit taakku ilai pioreersimapput, sinnerilu aningaasaliissutit qaffannerisa kingunerisaanik amerlineqarlutik. Piffissami tassani ilanngaaserinermi sulisut tallimat tunuarsimapput. Malugisiuk, suleqatigiinni atorfilinni soraarsimasunilu annertunerusumik attuumassuteqartoqanngimmat.

Ullumi inissisimaffik imaappoq, ilanngaaserinermi sulisut amerlassusaat 2018-imut sanilliullugu qaffassimangitsoq. Akilerartarnermut Aqutsisoqarfili ilanngaaserisunik atorfinitsitsinissamut ingerlaavartumik suliaqarmat. Assersuutigalugu uani nittartakkami atorfimmik inuttassarsiortut ersippoq:

<https://aka.gl/da/Om-Skattestyrelsen/Ledige-stillinger>

¹ <https://www2.forsvaret.dk/omos/organisation/arktisk/opgaver/Pages/default.aspx>

3. Tingerlaataannallit nunatta imartaata qimanginnerani nakkutigineqarnerat aallunneqarnerulerpa?

- a. **Aappiuppat tamanna qanoq ingerlanneqarpa?**
- b. **Naamiuppat sumik tamanna tunngaveqarpa aamma tamanna pillugu Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?**

Aap, tingerlaataannarsortunik nakkutiginninneq 2019-imi qaffappoq. Soorlu Qeqertarsuup Tunuani ingerlanneqarpoq, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik ilanngaaserisunik Ilulissani marlunnik sulisoqarnerata kingunerisaanik.

2018-imi 5-eriarluni tingerlaataannarsortunik tikittunik aallartunillu misissuisoqarpoq.

2019-imi maannakkut 22-riarluni tingerlaataannarsortunik tikittunik aallartunillu misissuisoqarpoq.

Umiarsuarnik tikittunik aallartunillu tamanik katillugit misissuinerit soorunami tingerlaataannarsortunik misissuinerit malunnaatilimmik amerlanerupput. Taamaattoq umiarsuarnik assigiinngitsunik qanoq amerlatigisunik misissuisimanernik misissuisarnerit eqqarsaatigalugit Naalakkersuisut paasissutissiisinnaangillat.

4. Ilangaaserisut sisamat atorfinitsinneqarnerat nunatta karsianut qanoq naleqarpa?

Apeqput 2-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

5. Naalakkersuisut tassunga tunngasumik allanik nalunaarutissaqarpat?

Naalakkersuisut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiami UPA 2019/197-imeersumi akissutaat innersuussutigineqarpoq, tassani Naalakkersuisut ilangaaserinermut tunngasunik suliniutinik tunngavilersuipput. Ilanggullugu Naalakkersuisut Inussummi ilanngaaserinermi periusissiaq suliniutillu allat tassunga atasut, tassanilu angallatit tingerlaatillit ilaasut, saqqummiuppai.

Tassunga atatillugu Naalakkersuisut oqaatigerusuppaat, ukiut ingerlanerani angallatit tingerlaatilinnik ilanngaanerimik nakkutilliineq annertusisimagaluartoq - aasaq 2009-mili nioqqutissanik unioqqutitsisumik eqqussuineq avammullu annissuinerimil suliaq ataasiinnaammat. Nioqqutisiaq CITES-imit illersugaasoq nutaajunngitsoq arferup saanerigunagaa pineqarpoq, Akileraartarnermullu Aqutsisoqarfik oqartussaasumut attuumassutilimmut suliap naammassinissaa pillugu oqaloqateqarpoq. Paasissutissiineq malillugu arferup najungasorigunagaa sissami nassaarineqarsimasoq pineqarpoq. Saanermik pineqartumik assilisaq akissummi matumani ilanngunneqarpoq.

Piffissami tassani aamma aanngajaarniutinik mittarfiit allakkeriviillu aqqutigalugit eqqussuiniarnerit amerlasuut, avammullu mittarfikkut aningaasanik annissiniarnerit

amerlanngitsut paasineqarsimapput. Taamaammat aarlerinartoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu mittarfiit allakkeriviillu aqutigalugit ilanngaaserinermi nakkutilliineq, angallatit tingerlaataannallit ilanngaaserinermi nakkutilliinermut sanilliullugu, tulleriarinermi kingullinngortinneqassanngilaq.

Tamatuma saniatigut Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisup ukioq manna siusinnerusukkut suleqatigiissitamik naalakkersuisoqarfiit akimorlugit inuttalerneqartumik pilersitsinissamik suliniuteqarnera oqaatigissallugu tulluartuuvuq, taakkulu suliniutinut naapertuuttunut periarfissanik misissuinissamik, aamma umiarsuit tingerlaataannarsortut nakkutigineqaratik angalaartarnerisa nalimmassaaffigineqarnissaat nalilersorneqassaaq, ilaatigullu inatsisissatut siunnersuutinik saqqummiussaqaassalluni. Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aatsitassanut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik Aningaasaqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigiissitami suleqataapput. Suleqatigiissitap nakkutilliineq isumannaallisaanerlu aallutissavai, taamaattoq sammisanik takornariaqarnermut politikimut tunngassuteqartunik suliaqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq, suliassammi taamaattut akisussaalluni naalakkersuisoqarfimmi suliarineqartarput.

Suleqatigiissitap ilaatigut avataani angallanneq, taakku tingerlaataannarsortuunerat tingerlaataannarsortuunnginnerallu apeqqutaatinnagit erseqqinnerusumik misissuiffigissavaat. Tassunga atatillugu suleqatigiissitap ilaatigut tingerlaataannarsortut imartamut appakaanneranni imartamillu avalanneranni nalunaartussaataitanerisa sakkortusisinneqarsinnaaneranik isumaliuteqassaaq. Naalagaaffeqatigiinni oqartussaasut Namminersorlutillu Oqartussat akisussaaffeqarfii assigiinngitsut pineqartumut soqutigisaqarput. Taamaammat suleqatigiissitap tamakkiisumik paasisaqarumalluni immikkoortunik assigiinngitsunik ataqatigiisitsiniassaaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq

Ilanngussaq

Takussutissiaq 1 Arferup saarnga

Inatsisartuni ilaasortaq Peter Olsen
Inuit Ataqtigiit

Asasara Peter Olsen. Inatsisartut suleriaasianni §37 naapertorlugu apeqqu-teqaatinnut nassiussannut qujanaq. Apeqqutit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

08-08-2018
Sags nr.: 2018 - 15623
Dok. nr. 32122405

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
Fax: (+299) 34 63 56
www.naalakkersuisut.gl

- 1. Nunatta avataaniit tingerlaataannarsorlutik nunatsinnut tikittartut, nunattalu iluani angalasartut, ukiumut qassit tikittarnersut Naalakkersuisut ilisimasaqarfiginerpaat?**

Akissut: Umiarsuit tikittartut qanoq ittuunersut nalunaarsorneqarneq ajorpoq. Tingerlaataannarsortuunersut motooreqarnersulluunniit. Taamaattumik umiarsuit tingerlaataannarsortut tikittartut amerlassusaat maannarpiaq ilisimaneqanngilaq.

- a. Nunatsinnut isernissaminnut qinnuteqaqqaartarpat aamma akileraartinneqartarpat? Aappiuppat qanoq akileraartinneqartarpat?**

Akissut: Matumani Kalaallit Nunaanni angalasunut tamanut pas-eqarnissamut visum-eqarnissamullu maleruagassat atuutsinneqarput, angalasut timmisartumik umiarsuarmilluunniit tikinnersut apeqquataatinnagu. Namminersorlutik Oqartussat umiarsualiviutaannik atuinermi, maleruagassat atuuttut naapertorlugit umiarsualivimmut akitsuummik akiliisitsisoqartarpoq.

- b. Ukiumut tikittartut ukiuni kingullerni amerliartorpat? Aappiuppat qanoq amerliartortigaat?**

Akissut: Apeqqut 1-imut akissut takuuk.

- 2. Tingerlaataannarsorlutik nunatsinnut tikittartut, suna pillugu nunatsinnukartarnersut aammalu nunatsinni sulerisarnersut Naalakkersuisut ilisimasaqarfiginerpaat?**

Akissut: Kalaallit Nunaannut tikittoqarnerani angalanerup siunertaa pillugu Namminersorlutik Oqartussat apeqqu-teqarneq ajorput.

- 3. Nakkutigineqarnerat qanoq ingerlava aamma kikkunnit nakkutigineqartarpat?**

a. Nakkutigineqartarpat? Soorlu Nunatta imartaanut appakaakkaangata, nunatta iluani aammalu nunatta imartaa qimaleraangassuk misissorneqartarpat?

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik tassunga imatut akissuteqarpoq:
Nakkutilliineq nioqqutissanik eqqussuineq annissuinerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 30. oktober 1992-imeersumi § 29 aamma § 30, kiisalu § 32 naapertorlugit ingerlanneqarpoq, tamatumunngalu Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik isumaginnittuuvoq.

Umiarsuit nunanit allaneersut, aalajangersimasunik angallaveqanngitsut, Kalaallit Nunaata imartaani angalasut umiarsualivinni oqartussaasunut nalunaartussaataapput, aammalu Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tikinnissartik kingusinnerpaamik nalunaquttap akunnerinik 24-nik sioqqullugu piffissaq tikiffissatut naatsorsuutigisartik ilisimatitsissutigisussaavaat.

Umiarsualivimmi oqartussaasut umiarsuup piffissaq tikiffissaatut naatsorsuutigisaa pillugu nalunaarummik tigusaqarnerminni erngerlutik tamanna akileraaruserivimmut nalunaarutigissavaat, kiisalu umiarsuit nalunaaqqaaratik tikittut nalunaarutigisassallugit.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraaruserinikkullu suliani siammasissuni suleqatigisaata (Nuup avataani illoqarfinni Post Greenland) umiarsuit tingerlaatillit, nunanit allaniit toqqaannartumik tikinnissaminnik nalunaaruteqarsimasut sapinngisamik annertunerpaamik misissuiffigisarpaat.

Umiarsuit tingerlaatillit nunarput qimakkaangassuk misissuiffigineqarneq ajorput

4. Tingerlaataannarsorlutik angalasut nakkutiginerulerumallugit Naalakkersuisut qanoq pilersaaruteqarpat?

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik tassunga imatut akissuteqarpoq:
Ukiuni kingullerni Naalakkersuisut taarseraannerini umiarsuit tingerlaataannarsorlutik angalasartut amerliartornerat eqqumaffigineqarpoq. 2018-imi upernaakkut ataatsimiinnermi naalakkersuisooqatigiit kissaateqarnerat malillugu Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup suliniutissanut najoqqutassatut pilersaarut, sapinngisamik piaartumik atuutilersinnaasussanngorlugu aallartippaa.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup 2018-imi aasalersoq umiarsuarnik nakkutilliineq tamarmiisoq pillugu suleqatigiinnerup annertusineqarnissaa pillugu Issittumi Sakkutooqarfik saaffigaa, taakkununngalu umiarsuit tingerlaataannallit, Kalaallit Nunaata imartaanut tikittartut aamma umiarsuit tingerlaataannallit, Kalaallit Nunaata imartaanit aallartartut ilaatinneqarput.

5. Nakkutilliineq annertusineqassappat, aningaasatigut qanoq kinguneqarsinnaanera Naalakkersuisut qanoq naatsersuuteqarpat? Kiallu nakkutigissavai?

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik tassunga imatut akissuteqarpoq:
Ilanngaaserisameq nukittunerulersinniarlugu periarfissat suunersut misissueqqissaartoqarpoq naatsorsuisoqarlunilu, ilaatigullu tamatum kingunerisaanik Inatsisartut 2018-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik suliaqarnerminnut atatillugu aalajangerput, ilanngaaserisarnermut aningaasaliissutit amerlineqassasut, taamaalillunilu immikkoortortaarfik nukittunerulersinniarlugu atorfillit sisamanik (ilanngaaserisut pingasut allaffimmiorlu ataaseq) ilaneqarsinnaanissaat periarfissinneqassasoq.

Ilaatigut umiarsuit tingerlaatillit Kalaallit Nunaata imartaanut tikinnerannut atatillugu suliassat ataqatigiissaarnissaat aammalu umiarsuit tingerlaatillit kalaallit imartaannit qimagutinnginnerini nakkutigineqarnerisa aallunneqarnerunissaa taakku suliassa ilagissavaat. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik umiarsuarnik kalaallit akitsuuteqarfigisaannut tikittartunik misissuisarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Simon Simonsen